

Ζητείται όραμα

Της Μιραντας Ξαφα*

Στην ομιλία του στην Εκθεση Θεσσαλονίκης σήμερα, ο πρωθυπουργός θα έχει την ευκαιρία να παρουσιάσει το όραμά του για την Ελλάδα. Θα πρέπει να εξηγήσει με σαφήνεια με ποιον τρόπο η Ελλάδα θα ξεπεράσει την κρίση και θα ξαναμπει σε αναπτυξιακή τροχιά. Η κυβέρνηση υπεραμύνεται του Μνημονίου παρουσιάζοντάς το ως το τίμημα που πρέπει να καταβληθεί για την αποφυγή της χρεοκοπίας, δηλαδή ως αναγκαίο κακό («Μνημόνιο ή χρεοκοπία»). Θα πρέπει να εξηγήσει γιατί οι μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο Μνημόνιο είναι απαραίτητες για τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Συρρίκνωση του κράτους, βελτίωση του εισπρακτικού μηχανισμού, εκ βάθρων αναμόρφωση του ασφαλιστικού, απελευθέρωση των επαγγελματιών, ευελιξία στην αγορά εργασίας, άνοιγμα των αγορών στον ανταγωνισμό, όλα αυτά είναι απαραίτητα για να λειτουργήσει η οικονομία παραγωγικά και με χαμηλό κόστος.

Πέρα από τις επιμέρους μεταρρυθμίσεις που προβλέπει το Μνημόνιο, η κυβέρνηση χρειάζεται ένα αναπτυξιακό όραμα βασισμένο στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας. Ένα τέτοιο όραμα έχει αναπτύξει ο Στέφανος Μάνος: ανάπτυξη βασισμένη στην παιδεία, στον πολιτισμό και στο περιβάλλον. Η κυβερνητική πολιτική θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα σε αυτούς τους στόχους. Αυτό δεν σημαίνει συνέχιση της περπατημένης, δηλαδή την πρόσληψη περισσότερων δασκάλων για να προστεθούν στους ήδη υπεράριθμους, αλλά, για παράδειγμα, την προσέλκυση παραρτημάτων των σπουδαίων πανεπιστημιακών αρχαιολογικών σχολών του κόσμου, με φοροαπαλλαγές ή παραχώρηση χώρων εγκατάστασης. Τέτοιες ιδέες μπορούν να στηρίξουν την αυριανή ευημερία της Ελλάδας. Αντ' αυτού, η Ελλάδα είναι μεταξύ των χωρών με τη μεγαλύτερη φοιτητική μετανάστευση, ενώ τα κρατικά μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι υπολειτουργούν λόγω έλλειψης προσωπικού.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, η Ελλάδα χρειάζεται λιγότερο κράτος και περισσότερη ελευθερία και ιδιωτική πρωτοβουλία. Χωρίς εκ βάθρων αναδιάρθρωση στη λειτουργία του κράτους δεν μπορούμε να ελπίζουμε σε ταχεία ανόρθωση της οικονομίας. Πρώτο βήμα στην απελευθέρωση υγιών οικονομικών δυνάμεων είναι η άρση των κρατικών μονοπωλίων σε όλους τους τομείς, και γενικότερα η κατάργηση των «φραγμών εισόδου» νέων επιχειρήσεων στην αγορά που δημιουργούν η γραφειοκρατία και το ρυθμιστικό πλαίσιο. Ήδη έγιναν τα πρώτα βήματα με την ψήφιση του νομοσχεδίου για την απελευθέρωση των φορτηγών Δ.Χ., που θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις σε μια σειρά από κλάδους. Όπως δείχνει και το πρόσφατο Ευρωβαρόμετρο, ο ελληνικός λαός, στη μεγάλη πλειοψηφία του, έχει αντιληφθεί την επιτακτική ανάγκη των μεταρρυθμίσεων. Υπάρχουν όμως ισχυρές ομάδες συμφερόντων που εξακολουθούν να βλέπουν με καχυποψία και αντιπαλότητα την ιδιωτική πρωτοβουλία και τον ανταγωνισμό. Σε αυτές τις ομάδες θα πρέπει ο πρωθυπουργός να στείλει ένα ισχυρό μήνυμα ότι η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να προχωρήσει στο άνοιγμα των αγορών. Τις τελευταίες δεκαετίες, η οικονομική πρόοδος έγινε συνάνωμα των παροχών, όπως φαίνεται και από το γεγονός ότι τα ΜΜΕ διαλαλούν ότι ο πρωθυπουργός θα πάει στην ΔΕΘ «με μικρό καλάθι». Θα πρέπει, επομένως, να ξεκαθαρίσει ότι το κλειδί για την κάλυψη των κοινωνικών

αναγκών είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ελεύθερη αγορά, και όχι οι παροχές με δανεικά.